

Ing. Katarína Slamková, hlavný kontrolór Železná Breznica

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROK 2021 A ROKY 2022 - 203

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám **odborné stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2021 a roky 2022 -2023** (ďalej len stanovisko).

Návrh viacročného rozpočtu na roky 2021,2022,2023 bol zverejnený na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce Železná Breznica www.zeleznabreznica.sk, dňa 12.11.2019 v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením) v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

A. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Pri spracovaní môjho stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu viacročného rozpočtu na roky 2021,2022,2023 (ďalej len návrh rozpočtu), ktorý bol vyvesený na úradnej tabuli a zverejnený zákonným spôsobom. Posudzovala som zákonnosť, ako aj metodickú správnosť jeho zostavenia a predloženia na schválenie obecnému zastupiteľstvu (ďalej len OZ).

Legislatívnymi východiskami zostavenia rozpočtu sú zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) a zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

Pri tvorbe rozpočtu sa vychádza aj z uplatnenia príslušných ustanovení zákonov:

- č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z. n. p., na základe ktorého obec vydalo všeobecne záväzné nariadenia k jednotlivým miestnym daniam,
- č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.,
- č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z. n. p. a ostatných súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov.

Podľa § 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území, vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv.

V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Podľa § 9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY ROZPOČTU

Východiská pre zostavenie návrhu rozpočtu vychádzajú z vývoja príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, t. j. zo skutočného plnenia rozpočtu k 31. 12. 2019 a z očakávaného plnenia príjmov a čerpania výdavkov k 31. 12. 2020. V oblasti príjmov sa v návrhu rozpočtu vychádza z aktuálnych prognóz daňových príjmov verejnej správy na rok 2021. Návrh rozpočtu je predložený v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.

Rozpočet na rozpočtový rok 2021 bude po jeho schválení obecným zastupiteľstvom záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, sú obecným zastupiteľstvom brané na vedomie. V návrhu rozpočtu sa uvažuje s vyrovnanou bilanciou príjmov a výdavkov vrátane finančných operácií.

Rozpočet celkom:

	2018	2019	U2020	2021	2022	2023
Príjmy celkom	294 155,00	447 022,00	362 007,00	278 822,00	224 510,00	224 510,00
Výdavky celkom	257 440,00	308 035,00	358 442,00	278 822,00	224 510,00	224 510,00
Výsledok hospodárenia	+ 36 715,00	+ 138 987,00	+ 3 565,00	0,00	0,00	0,00

ROZPOČET BEŽNÝCH PRÍJMOV

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s vyšším rozpočtom bežných príjmov oproti schválenému rozpočtu na rok 2019 a to vďaka skutočnosti, že daňové príjmy tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu sa na základe prognózy Ministerstva financií Slovenskej republiky zvýšia.

Vývoj bežných príjmov:

Rok	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2018	214 364,00
2019	255 757,00
2020	očakávaná skutočnosť 253 076,00
2021	Návrh 229 080,00

Daňové príjmy

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami a daňami za tovary a služby, t. j. daňami, ktoré obec vyberie od svojich občanov; ide najmä o daň z nehnuteľností a poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad. Daňové príjmy vždy tvorili najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu obce; táto skutočnosť sa nemení ani v aktuálnom roku.

Vývoj daňových príjmov:

Rok	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2018	182 463,00
2019	203 794,00

2020	očakávaná skutočnosť 206 343,00
2021	Návrh 198 700,00

Obec **neuvažuje** s rastom daňových príjmov. Očakávaná skutočnosť z výnosu z dane z príjmov fyzických osôb je 197 643,00eur. *Ku dňu schválenia rozpočtu na rok 2021 neboli zverejnené Východiskové štatistické údaje a rozpočtované podiely obcí a VÚC na výnose z dani z príjmu FO pre rok 2021.*

V návrhu rozpočtu príjmov z miestnych daní sa realisticky uvažuje s ich zvýšením oproti schválenému rozpočtu na rok 2020. Uvažuje sa zvýšením sadzby poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad v roku 2020 vo VZN a tak sa aj v rozpočte príjmov na rok 2021 uvažuje so zvýšením výnosu z tohto poplatku.

Návrh rozpočtu na rok 2021 považujem z tohto hľadiska za realistický, pretože vývoj v naplňaní rozpočtu miestnych daní preukazuje vždy vyššie plnenie, ako je očakávaný výnos.

Vývoj plnenia príjmov z dane z nehnuteľnosti:

Rok	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2018	8 775,00
2019	8 857,00
2020	očakávaná skutočnosť 8 700,00
2021	Návrh 8 700,00

Pri navrhovanom rozpočte príjmov z ostatných miestnych daní (daň za psa, daň za užívanie verejného priestranstva) sa neuvažuje s jeho zvýšením, úroveň očakávanej skutočnosti k 31. 12. 2020 signalizuje 100 % naplnenie rozpočtu roku 2021.

V rozpočte príjmov na rok 2021 sa uvažuje so zvýšením výnosu z poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Obci sa nedarí z dosahovaných výnosov pokrývať náklady na likvidáciu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu.

Nedaňové príjmy

Príjmy z podnikania sú rozpočtované vo výške 2 060,00 eur, s ich rastom sa neuvažuje v nasledujúcich rokoch.

V návrhu rozpočtu sa plánujú:

- príjmy z prenajatých pozemkov 1 300,00 eur
- príjmy z prenajatých budov a objektov 700,00 eur

Pri administratívnych poplatkoch a platbách je rozpočtovaný návrh 8 100,00 eur. Ide najmä o príjmy:

- zo správnych poplatkov, ktoré sú vyberané v zmysle platných právnych predpisov – správne poplatky za overovanie listín, za vydanie rybárskych lístkov, za vydanie povolenia na zmenu užívania – 600,00 eur
- poplatky za poskytované služby – 2 300,00 eur
- za školy a školské zariadenia, za stravné – 5 000,00 eur
- iné nedaňové príjmy – 200,00 eur

Sú to príjmy vyberané v zmysle platných všeobecne záväzných predpisov a uzatvorených zmlúv o poskytovaní služby.

Granty a transfery

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú poskytované obci z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií a s ďalšími dotáciami zo ŠR v celkovej rozpočtovanej výške 4 570,00 eur.

Ostatné transfery a granty budú do rozpočtu zaradené v súlade s osobitným predpisom po ich pripísaní na účet obce a po doručení rozhodnutí oprávnených orgánov.

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH PRÍJMOV

Obec v návrhu rozpočtu rozpočtuje plnenie kapitálových príjmov v ekonomickej klasifikácii Tuzemské kapitálové granty a transfery vo výške 49 742,00 € na základe uzatvorených zmlúv.

ROZPOČET BEŽNÝCH VÝDAVKOV

V návrhu rozpočtu sa uvažuje so znížením rozpočtu bežných výdavkov oproti očakávanej skutočnosti k 31.12.2020 a to na nižšiu úroveň schváleného rozpočtu roku 2019.

Vývoj bežných výdavkov:

Rok	Skutočnosť čerpania výdavkov celkom
2018	212 262,00
2019	245 351,00
2020	očakávaná skutočnosť 267 755,00
2021	Návrh 229 080,00

Bežné výdavky podľa funkčnej rozpočtovej klasifikácie:

	2018	2019	U2020	2021	2022	2023
01.1.1 Výkonné a zákonodarné orgány	87 994,00	100 965,00	101 935,00	101 885,00	101 165,00	101 165,00
01.1.2 Finančné a rozpočtové záležitosti	515,00	500,00	600,00	600,00	600,00	600,00
03.2.0 Ochrana pred požiarmi	1 280,00	1 439,00	1 510,00	1 720,00	1 720,00	1 720,00
04.5.1 Cestná doprava	3 005,00	17 187,00	26 930,00	8 064,00	8 064,00	8 064,00
05.1.0 Nakladanie s odpadmi	31 245,00	19 316,00	23 300,00	21 300,00	21 300,00	21 300,00
06.3.0 Zásobovanie vodou	435,00	453,00	1 100,00	1 100,00	1 100,00	1 100,00
06.4.0 Verejné osvetlenie	7 733,00	6 181,00	5 600,00	5 600,00	5 600,00	5 600,00
08.1.0 Rekreačné a športové služby	5 780,00	188,00	3 730,00	550,00	550,00	550,00
08.2.0 Kultúrne služby	9 003,00	7 937,00	8 150,00	7 050,00	7 050,00	7 050,00
08.4.0 Náboženské a iné spoločenské služby	885,00	233,00	420,00	420,00	420,00	420,00
09.1.1.1 Predprimárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou	44 913,00	50 186,00	55 508,00	56 961,00	56 961,00	56 961,00
09.6.0.1 Vedľajšie služby poskytované v rámci predprimárneho vzdelávania	15 175,00	18 808,00	21 180,00	19 880,00	19 880,00	19 880,00
10.07.0 Sociálna pomoc občanom v hmotnej a sociálnej núdzi	0,00	0,00	100,00	100,00	100,00	100,00

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV

V návrhu rozpočtu kapitálových výdavkov sa uvažuje s realizáciou kamerového systému (účelová dotácia) vo výške 49 742,00 eur.

FINANČNÉ OPERÁCIE

V návrhu rozpočtu sa **nepočíta** so zapojením príjmových finančných operácií.

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Navrhovaný rozpočet na rok 2021 vrátane finančných operácií je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách.

Aj napriek tomu, že návrh rozpočtu je vyrovnaný, odporúčam venovať stálu pozornosť plneniu príjmovej časti rozpočtu. *Zdôrazňujem, že musí byť zabezpečená rozpočtová disciplína zo strany všetkých subjektov, ktoré sú zapojené do rozpočtového procesu. Udržiavanie rozpočtovej rovnosti je predpokladom, aby bola zabezpečená vyrovnanosť rozpočtu obce a zároveň zabezpečené financovanie samosprávnych činností obce.* Verejné prostriedky sa môžu používať na krytie nevyhnutých potrieb a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov. Všetky subjekty zapojené do rozpočtu sú povinné pri používaní verejných prostriedkov zachovávať hospodárnosť, efektívnosť, účelovosť a účinnosť ich použitia.

PROGRAMOVÝ ROZPOČET

V zmysle § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obce s počtom obyvateľov do 2000 obec neuplatňuje programový rozpočet.

C. Záver

Na základe uvedených skutočností odporúčam obecnému zastupiteľstvu predložený návrh rozpočtu obce Železná Breznica na rok 2021 schváliť a návrh rozpočtu obce Železná Breznica na roky 2022 - 2023 zobrať na vedomie.

hlavná kontrolórka obce